



ת"פ 18289/04/17 - מדינת ישראל נגד יוסף ח'ורי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 18289-04-17 מדינת ישראל נ' ח'ורי(עציר)

בפני כב' סגן הנשיאה, השופט אליהו ביתן
המאשימה: מדינת ישראל

נגד

הנאשם: יוסף ח'ורי (עציר)

גזר דין

כללי

1. לאחר שמיעת ראיות, הנאשם הורשע בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום - שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402 (ב) בחוק העונשין תשל"ז-1977.

2. בהכרעת הדין נקבע, כי בתאריך 27.03.17 בסמוך לשעה 13:00, ברחוב התמרים באילת, הנאשם צעד אחרי קשישה כבת 75 (להלן: "הקשישה") ובשלב מסוים משך ממנה בכח תיק אותו נשאה. כתוצאה מכך הקשישה הוטחה ארצה ונחבלה בצורה חמורה בזרוע ובכתף, והנאשם ברח מהמקום עם התיק.

3. בשלב הטיעונים לעונש הנאשם ביקש לצרף את ת"פ 17317-01-18 של בית משפט השלום באר-שבע ולהודות בעובדותיו והדבר ניתן לו. על יסוד הודאתו כאמור, הוא הורשע בעבירה של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין תשל"ז-1977. מעובדות כתב האישום עולה, כי בתאריך 30.08.17, לאחר שהתקבל דיווח במשטרת ישראל אודות אירוע אלימות בקהילה הטיפולית "רוח במדבר", בה שהה הנאשם במסגרת החלטה שיפוטית בתיק מ"ת 18276-04-17, הגיעו למקום שוטרים על מנת לחקור את הנאשם בדבר מעורבותו באירוע. השוטרים חיפשו את הנאשם והתברר כי הוא עזב את הקהילה וברח ממנה. הנאשם נעצר כעבור כשבועיים, בתאריך 12.09.17.

טיעוני הצדדים

1. ב"כ המאשימה חזרה על פרטי עבירת השוד בה הורשע הנאשם, וציינה את הערכים החברתיים שנפגעו ואת מידת הפגיעה בהם, תוך התייחסות לגילה של המתלוננת - 75 ולפגיעה שנגרמה לה. היא הפנתה לפסיקה ועמדה על נסיבות ביצוע העבירה, ועתרה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 3.5 ל- 6.5 שנות מאסר. אשר לעונש הראוי לנאשם בתוך המתחם שהוצע, ציינה, כי הנאשם בן 51, בעל עבר פלילי עשיר, אשר ריצה מאסרים, וביצע עבירות חרף מאסרים מותנים שהוטלו עליו, וטענה כי הוא לא לקח



אחריות על מעשיו. הדגישה את הצורך בהרתעת היחיד והרבים בעבירות שוד והצורך בהגנה על שלום הציבור, ועתרה להטיל על הנאשם עונש ברף הגבוה של מתחם העונש שהוצע, מאסר מותנה, קנס ופיצוי למתלוננת.

2. ב"כ הנאשם טען, שעבירת השוד שביצע הנאשם נמצאת ברף הנמוך של עבירות השוד בנסיבות מחמירות. ציין, כי למעשה הנאשם לא קדם תכנון, לא היה שימוש בנשק חם או קר, ולא בוצע שימוש באיומים או בכוח למעט עצם משיכת התיק. הפנה לפסיקה המתייחסת לעבירת שוד שבוצעה באופן ספונטאני, ללא תכנון מוקדם, ללא שימוש בנשק, ושלא נגרמו נזקים חמורים לנפגע העבירה, בה נקבע כי המתחם הראוי לנסיבות כאלה נע בין 6 ל- 24 חודשי מאסר. הוסיף כי הנאשם אמנם בחר לנהל את משפטו אך חסך את העדת המתלוננת, המתגוררת באילת. והדגיש כי כיום הנאשם מודה ומביע חרטה. אשר לעברו הפלילי של הנאשם, ציין, כי למעט ההרשעה האחרונה, כל העבירות הן משנת 2008 וקודם לכן, ולאחר מכן היה נסיון מצד הנאשם לחזור למוטב. לנאשם אין כל תמיכה משפחתית, והוא עבר לאילת בעקבות עבודה. עם זאת הוא נותר שם מחוסר עבודה, והוא מתגורר ברחוב. הוסיף כי הנאשם סובל מבעיות בריאותיות - בעיות שמיעה ובעיות פנימיות. טען כי מתחם העונש הראוי כאן נע בין 12 ל- 30 חודשי מאסר. וכי העונש הראוי לנאשם בנסיבות לא צריך להיות מעל הרף הבינוני של המתחם. הגיש טבלת מדיניות ענישה.

3. הנאשם הודה כי ביצע את השוד והביע צער על מעשיו. שיתף כי הוא חושב על המתלוננת ומתחרט על שעשה. סיפר כי סובל מבעיות שמיעה ומבעיות בריאות אחרות.

דין והכרעה

1. הערכים החברתיים המוגנים בעבירת שוד, הם בין היתר ערכי שלמות הגוף, שמירת הקניין, כבוד האדם, ושמירת הסדר ובטחון הציבור. כאשר קרבן העבירה הוא אדם מבוגר, מתקיים ערך חברתי נוסף, של הגנה על "אוכלוסיות חלשות" וקיום מרחב ציבורי בטוח להן.

במקרה זה, מידת הפגיעה בערכים החברתיים הרלוונטיים הינה משמעותית.

2. כברוב העבירות, גם בעבירת השוד, קשת העונשים המוטלים רחבה והעונש על מעשה מסוים מושפע מהנסיבות הקונקרטיות שלו ושל מבצעו. עם זאת, מגמת הפסיקה הינה להחמרה בענישה, מתוך העדפת שיקולי הגמול וההרתעה ומתן משקל מופחת יחסית לנסיבות הנאשם (ראה ע"פ 5881/14 עמנואל ביארי נ' מדינ"י. פורסם בנבו. מיום 26.7.15).

כאשר קורבנות המעשה הם קשישים או אנשים הנמנים על קבוצות סיכון להיפגעות, מדיניות הענישה הנהוגה



היא במובהק של החמרה בולטת.

"אכן, בחברתנו קיימת תופעה מכוערת של פגיעה בחסרי ישע, כגון קשישים, בעלי מוגבלויות וכו', מתוך הנחה כי יהיו טרף קל, שלא יתנגד ולעיתים אף אינו יכול להשמיע קול, פשוטו כמשמעו. לפגיעות אלה צורות שונות, בין במעשי שוד, בין בהונאות מסוגים שונים וברמות תחכום משתנות. המשמעות של פגיעות אלה, במופעהן השונים, היא פגיעה חזקה וקשה בביטחונם האישי של הקורבנות ושל קבוצות שלמות, החשות שאין להן עוד מקום מבטחים בו יוכלו להמשיך ולהתקיים בכבוד וללא חשש... **המגמה בה נקט בית משפט זה היא מגמה מחמירה ביחס לעבירות מסוג זה, המבכרת את ההגנה על החיים והגוף של קבוצות אלה על פני נסיבות אישיות ומקלות של נאשמים** (ראו גם: עניין איסאקוב, פסקה י"ב לפסק דינו של השופט א' רובינשטיין). מגמה זו נכונה וראויה היא. בידינו חרב הענישה, אותה יש להניף במקרים המתאימים. **קבוצות אלה של קורבנות אינן זוכות לתהודה ציבורית או לקול במרחב הציבורי באופן תדיר, ומגמת ענישה אחרת, עשויה לפגוע בתחושת הביטחון שלהן, ולעודד עבריינים פוטנציאליים להמשיך ולנצל קורבנות "קלים" מסוג זה...**" - ע"פ 5931/11 דוד עבדולייב נ' מדינת ישראל [פוסם בנבו] (16.09.13)

3. הלכה למעשה, העונשים המוטלים על עבירות שוד שקורבנותיהן הם קשישים או אנשים הנמנים על קבוצות סיכון המועדות להיפגעות, כוללים מאסר בפועל לתקופה משמעותית.

בע"פ 7614/09 **יהונתן טראוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 13.05.10) - דובר במערער, צעיר כבן 22, שהורשע בעבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין. הוא עקב אחר המתלוננת, לאחר שמשכה מן הבנק סכום של 10,000 ₪, וכשהיא התיישבה על ספסל הוא תפס את תיקה, משך אותו בחוזקה, הפיל אותה ארצה, נטל את התיק מידיה ונמלט.

בית המשפט המחוזי גזר עליו **4 שנות מאסר בפועל, הפעיל 6 חודשי מאסר על תנאי שהיו תלויים ועומדים נגדו, במצטבר**, והטיל עליו 3 שנות מאסר על תנאי למשך 3 שנים.

בית המשפט העליון הקל בעונשו באופן שהמאסר על תנאי שהופעל יחפוף את ארבע שנות המאסר שנגזרו עליו, וכן הפחית את תקופת המאסר על תנאי שנקבעה לו. וציין, כי ההקלה העונשית באה על רקע מאמצי השיקום הכנים של המערער, מאמציו להיגמל מסמים והרצון שהוא מגלה לערוך שינוי בחייו, וכתמריץ לעודדו להמשיך בתהליך השיקומי, במיוחד בהתחשב בגילו הצעיר ובנסיבותיו האישיות הקשות.

בע"פ 2096/17 **יבגני איסמאילוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.4.2018) המערער הורשע בעבירה של ניסיון שוד. הוא הבחין במתלוננת, ילידת 1948, צועדת ברחוב, עקב אחריה וכשהתקרבה לכניסה לבית מגוריה, התנפל עליה מאחור והחל למשוך את תיקה בכוח. בהמשך, המתלוננת נפלה ארצה והמערער גהר מעליה והיכה אותה באגרופים בפניה בעודו מנסה למשוך ממנה את התיק.

בית המשפט המחוזי גזר על המערער **48 חודשי מאסר בפועל**. ערעורו על חומרת העונש נדחה.



בע"פ 4720/14 **אדם אברהם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.01.15) - המערער הורשע על פי הודאתו, בעבירה של שוד, לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין. לפי המתואר, הוא הבחין במתלוננת, ילידת שנת 1933, כשבדה תיק, הגיע במהירות מאחוריה, אחז את התיק בחוזקה, משך וחילץ אותו מידה ונמלט בריצה. כתוצאה ממשיכת התיק, נפלה המתלוננת על הארץ ופונתה לבית החולים, שם נמצא כי כתוצאה מהנפילה היא פרקה את כתפה וסבלה מכאבים עזים.

בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 3 ל-5 שנות מאסר, וגזר על המערער 3 שנות מאסר בפועל.

בית המשפט העליון דחה את הערעור וקבע-

הלכה ידועה היא כי ערכאת הערעור אינה מתערבת בחומרת העונש שנקבעה על ידי הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים, גם לאחר תיקון 113 לחוק... המקרה הנוכחי אינו נמנה על אותם המקרים המצדיקים התערבות, כפי שיובהר להלן.

המערער הורשע בעבירה של שוד, שבוצע בצהרי היום, באישה קשישה, תוך הפעלת כוח מסיבי לשם השגת תיקה. המערער ארב ברחוב למתלוננת ותקף אותה מאחור, כשאינו יכולתה לצפות את הגעתו או להתגונן מפניו. הוא משך את תיקה בחוזקה, והפילה ארצה כך שהסב לה פגיעה קשה בכתפה וגרם לה כאבים עזים. נסיבות המקרה הן חמורות, ואני סבור כי בעטיין - מתחם העונש שנקבע בעניין המערער הוא הולם.

בתי המשפט נתקלים לא אחת בעבירות המתבצעות כנגד אוכלוסיית הקשישים. אוכלוסייה זו, מטבעה, מוגבלת ביכולתה להתמודד עם עבריינים הבוחרים לנצל את חולשתם, והיא אף מועדת לפגיעות קשות יותר, בפרט בעבירות שוד המלוות באלימות. על בית המשפט להשמיע את קולו בדבר חומרתן של עבירות השוד המתבצעות כלפי אוכלוסיית הקשישים, קל וחומר כאלו המתבצעות לאור יום, שעה שהקשיש או הקשישה מסתובבים בתחושת בטחון במרחב הציבורי. חברה בה אנשיה, חזקיה וחלשיה כאחד, אינם מסוגלים לחוש בביטחון בעודם מבצעים הם את מטלותיהם היומיות, לכל הפחות בשעות האור של היום, היא חברה הזקוקה לתיקון. הפחתת עבריינות זו וכן ההרתעה במקרים אלה הם אינטרסים ציבוריים ראשונים במעלה....".

בע"פ 5931/11 **דוד עבדולייב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.09.13), המערער הורשע בעבירות של שוד וגניבה. הוא עקב אחר המתלוננת, ילידת 1935, מהבנק בו משכה כסף ועד למעלית ביתה. תפס את דלת המעלית, אחז בחוזקה בתיק ומשך אותו מהמתלוננת. כתוצאה מכך ראשה של המתלוננת נחבל בדלת המעלית ונגרמה לה המטומה במצח. באירוע נוסף, עקב המערער אחר מתלוננת נוספת, ילידת 1945, מהבנק בו משכה כסף ועד לדירתה, וכשהניחה את תיקה על הרצפה, הוא חטף אותו.

בית המשפט המחוזי ציין כי המערער הורשע בעבר בעבירות דומות והוטלו עליו 6 שנות מאסר, וגזר על המערער 6 שנות מאסר בפועל והפעלת מאסר על תנאי של שנתיים, וביחד 8 שנות מאסר.



בית המשפט העליון דחה את ערעורו, תוך ציון הדברים הבאים-

"אכן, בחברתנו קיימת תופעה מכוערת של פגיעה בחסרי ישע, כגון קשישים, בעלי מוגבלויות וכו', מתוך הנחה כי יהיו טרף קל, שלא יתנגד ולעיתים אף אינו יכול להשמיע קול, פשוטו כמשמעו. לפגיעות אלה צורות שונות, בין במעשי שוד, בין בהונאות מסוגים שונים וברמות תחכום משתנות. המשמעות של פגיעות אלה, במופעה השונים, היא פגיעה חזקה וקשה בביטחונם האישי של הקורבנות ושל קבוצות שלמות, החשות שאין להן עוד מקום מבטחים בו יוכלו להמשיך ולהתקיים בכבוד וללא חשש... **המגמה בה נקט בית משפט זה היא מגמה מחמירה ביחס לעבירות מסוג זה, המבכרת את ההגנה על החיים והגוף של קבוצות אלה על פני נסיבות אישיות ומקלות של נאשמים.. מגמה זו נכונה וראויה היא.**"

בע"פ 2774/12 **אלברט אבשלומוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 04.03.13) - נדון עניינו של מערער שהורשע בעבירת שוד ובעבירת גניבה. הוא שדד תיק מקשישה ילידת 1936, על ידי כך שמשך אותו ממנה בחוזקה, ועשר דקות לאחר מכן, הוא ניגש לקשישה אחרת, ילידת 1927, ונטל ממנה את ארנקיה. **בית המשפט המחוזי גזר עליו 4 שנות מאסר בפועל והפעיל מאסר על תנאי של 6 חודשים שהיה תלוי ועומד נגדו, במצטבר.** ובית המשפט העליון דחה את ערעורו תוך קביעה שהעונש שהוטל עליו איננו חורג מהמקובל בפסיקה.

בע"פ 1044/13 **ענאן זידאן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.10.13) - המערער הורשע בעבירת שוד, לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, ובהפרת הוראה חוקית. הוא הלך עם חבריו ברחוב והציע להם לשדוד תיק מקשישה, מתוך הנחה שקשישות יתקשו לרדוף אחריהם. מיד לאחר מכן הוא הבחין במתלוננת, ילידת 1940, ניגש אליה וחטף את תיקה - שהיו בו 180 ₪ - בכוח, עד כי נקרעה רצועתו. את המעשים ביצע המערער בעת שהיה עליו לשהות במעצר בית.

בית המשפט המחוזי גזר עליו 48 חודשי מאסר בפועל ובית המשפט העליון דחה את ערעורו על העונש תוך אמירת הדברים הבאים-

"ער אני לעובדה כי ישנם מקרים בהם הושת על אדם אשר הורשע בשוד בנסיבות דומות עונש קל יותר מן העונש אשר הוטל על המערער. ואולם, ער אני גם לחומרת העבירה בה הורשע המערער ושותף אני לעמדה לפיה יש להחמיר עם מי אשר שלח ידו כנגד קשישה דווקא על שום חולשתה... אין צורך להכביר מלים על השפלות שבשוד קשישים חסרי ישע. עמד על כך בית משפט זה לא אחת בקובעו כי עבירת שוד חמורה שבעתיים בעת שהיא מופנית כלפי החלש והקשיש, אשר סיכויי התנגדותו נמוכים [ראו למשל: ע"פ 5213/06 וונדמו נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 14 לפסק הדין (9.5.2007); ע"פ 1334/08 ללוש נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 7 לפסק הדין (3.9.2008)]. על נפגעי עבירה אלו, בכוח ובפועל, מצווה החברה להגן, ובתי המשפט נושאים חובה זו לנגד עיניהם ומייחסים חומרה יתרה לעבירות המכוונות כנגד קשישים. ראוי לחזור ולהדגיש בכל עת: "שוד או גניבה מקשיש ומחסר ישע, נתפס כמעשה שיש בו כיעור מוסרי גדול יותר מעבירה 'רגילה' של שוד או גניבה, בהיותו הפרה של הציווי 'והדרת פני זקן' הנתפס כמעין חוק טבע בכל חברה אנושית. העבירה של שוד קשישים היא מעשה נקלה ובזוי במיוחד, גם בקוד העברייני, ולא בכדי היא נחשבת לעבירה הנמצאת בתחתית 'שרשרת המזון' של העבירות ושל העבריינים" [ע"פ 1864/11 דוידוב נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 7 לפסק



הדין (7.11.2012).

פסיקה ענפה מדגישה את חשיבות ההרתעה והגמול ביחס לעבריינים הפושעים נגד קשישים. בית משפט זה רואה בענישה המחמירה בנושאים אלו את תרומתו להגנה על קשישים וביטוי לרצונו להבטיח כי גם בערוב ימיהם לא יהפכו מי שאינם עוד בשיא כוחם הפקר למעשי בריונות, ולא תפגע איכות חייהם [ראו למשל: ע"פ 7961/07 מדינת ישראל נ' שכטר, [פורסם בנבו] פסקה 8 לפסק הדין (19.3.2008)]. עיון באסמכתאות אליהן הפנו הצדדים, בהן נדון עניינם של מי שהורשעו בשוד קשישים בנסיבות דומות, מלמד כי בית המשפט המחוזי לא נקט בנאשם ביד מחמירה החורגת ממדיניות הענישה המקובלת, אף אם לא הקל עימו. כך, למשל, בעניין אבשלומוב, בו נדון מקרה אשר עובדותיו דומות למקרה דנא, העיר בית המשפט כי עונש מאסר בפועל בן 5 שנים לצד הפעלת מאסרים מותנים כוללים של 10 חודשים שהופעלו במצטבר, מסמן את מתחם הענישה המקובל בעבירות כגון העבירה בה הורשע המערער במקרה שלפנינו (שם, פסקה 20 לפסק הדין). משכך, לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ובפסקי הדין שהוצגו לעיוננו **נחה דעתי כי עונש המאסר בפועל לתקופה בת ארבע שנים, אשר הוטל על המערער, עולה בקנה אחד עם מידות הענישה הנהוגות במקרי שוד של קשישים ברחוב. ודוקו, אין בעובדה כי המתלוננת לא נחבלה ולא נזקקה לטיפול רפואי כדי לשנות מכך.**

בע"פ 2257/13 **חייפץ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, מיום 24.4.14) - המערער הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. העבירה בוצעה בשנת 2011 כלפי קשישה (ילידת 1927) שעה שחזרה לדירתה מקופת חולים. משביקשה הקשישה לסגור את דלת ביתה, דחף המערער את הדלת, נכנס לדירה ודחף את הקשישה. היא נפלה ארצה והמערער משך מצווארה שתי שרשרת זהב ונמלט.

בית המשפט המחוזי גזר על המערער 5 שנות מאסר בפועל ושני מאסרים על תנאי לתקופות שונות. בית המשפט העליון התייחס לפסיקה הנוהגת במקרים דומים, סקר שורת פסקי דין ודחה את ערעור המערער, בקבעו שהעונש שהוטל עליו איננו חורג מהעונשים המוטלים על עבירת שוד בנסיבות דומות.

4. קראתי את פסקי הדין שהציגה ההגנה בטיעוניה לעונש. באופן כללי, גם בהם הודגשה חומרת עבירת השוד בכלל ובפרט כשקרבתויה הם קשישים או פרטים הנמנים על אוכלוסיה פגיעה. והעונשים שהוטלו באותם מקרים כללו תקופות מאסר משמעותיות, אשר משכן הושפע מנסיבות קונקרטיות של המעשים, של הנאשמים, מהעבירות שיוחסו לנאשמים, מהנזק שנגרם, מהמלצות שירות המבחן וכיו"ב. כך לדוגמא-

בע"פ 3678/14 המערער ביצע את השוד יחד עם אחר. האחר היה מי שביצע את השוד בפועל, בעוד שחלקו של המערער התבטא בפתיחת הדלת של המתלוננת. האחר, שביצע את השוד בפועל נדון ל- 47 חודשי מאסר. המערער נדון ל- 24 חודשי מאסר.

בת"פ 9343-07-14 הורשע הנאשם בעבירה של שוד ולא כבעניינו שוד בנסיבות מחמירות. ובית המשפט שקל לקולא את העובדה שהנאשם לוקה בהפרעה סכיזואפקטיבית ועל אף כשירותו לעמוד לדין, מחלתו יחד עם התמכרותו לסמים ומצבו הכלכלי הקשה מעמידים אותו בקרבה לסייג לאחריות פלילית של אי שפיות הדעת. בנוסף דובר במתלוננת שגילה צעיר יותר מהמתלוננת בעניינו ולא נגרם נזק. נדון ל 20 חודשי מאסר.



בת"פ 40486-10-15 דובר במקרה דומה. נגרם נזק פחות חמור, הנאשם נעדר עבר פלילי וסובל מבעיות נפשיות. נדון ל 30 חודשי מאסר.

בע"פ 1233/15 המערער ביצע את השוד יחד עם אחר. האחר ביצע את השוד בפועל. דובר במתלוננת שגילה צעיר יותר מהמתלוננת בעניינו. ללא עבר פלילי. נדון ל- 3 שנות מאסר.

בת"פ 34498-04-10 דובר במקרה דומה. לא נגרם נזק. הנאשם חולה במחלה ממארת סופנית ותוחלת חייו קצרה. משותק ביד ורגל ימין. ישוב על כסא גלגלים. זקוק לטיפולים בשל גרורות במוחו. נדון ל- 9 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 2817/15 הוחלט להפחית בעונש בשל נסיבות אישיות ומשפחתיות שאינן מן הקלות, גילם הצעיר של הנאשמים, הודאתם וצעדי השיקום שנעשו על ידי כל אחד מהם.

בע"פ 4841/13 דובר בשוד של טלפון נייד. לא דובר במתלונן מבוגר. הנאשמים צעירים. נדונו ל 18 ול- 30 חודשי מאסר.

יודגש, כי בחלק מהמקרים שהוצגו, קרבן העבירה לא היה זקן. גילו המבוגר של קרבן העבירה הוא נתון משמעותי, המשפיע על מתחם העונש ההולם למעשה העבירה ובנגזר מכך אף על העונש עצמו. ובנוסף, ככלל, כאשר מדיניות הענישה המתייחסת לנסיבות מסוימות של עבירה, מבוססת ורווחת והיא באה לביטוי בפסקי דין רבים, אין מקום להציג מקרה מסוים בו הוטל עונש קל יותר ולדרוש שהעונש שיוטל במקרה שעל הפרק יותאם אליו.

5. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה -

באין ראייה אחרת, יש להניח לטובת הנאשם כי הוא לא תכנן מראש לשדוד את המתלוננת, אלא ניצל הזדמנות שנקרתה בדרכו. אולם, עובר לשוד, הנאשם הלך אחרי המתלוננת כברת דרך מסוימת, זיהה אותה מהיכרותו הקודמת איתה, ידע וגם ראה שמדובר באשה מבוגרת, ובחר בה להיות קרבן המעשה שלו.

הנאשם ביצע את המעשים בעצמו, לבדו, ללא מעורבות או השפעת אחרים.

השוד תועד במצלמת אבטחה. ניתן לראות בסרטון המתעד את השוד, שעם משיכת תיקה של המתלוננת מאחור, בתנועה נגדית לכיוון הליכתה, היא הוטחה ארצה בעוצמה וכל גופה נחבט במדרכה. בנסיבות כאלה עלולה להיגרם חבלת ראש קשה - על מגוון השלכותיה החמורות, עד כדי מוות.

בפועל, המתלוננת, אשה כבת 75, **נחבלה קשות** בכתפה ונחבלה בזרועה, נגרם לה שבר בעצם הזרוע (ההומרוס), היא סבלה כאבים קשים, ונאלצה לעבור ניתוח להחלפת הכתף בתותבת. מהתעודות הרפואיות עולה, כי גם כעבור חודשים מהאירוע, תפקוד היד שנפגעה נותר ירוד וההערכה הרפואית הינה כי הסיכוי להטבה נמוך ביותר.



מעבר לפגיעה הפיזית הלא פשוטה לאדם בגילה של המתלוננת, אירוע כזה מותיר את רישומו הטראומטי בקרבן למשך זמן רב ופוגע בתחושת הבטחון שלו, של סביבתו ושל הציבור הכללי שנחשף למעשה. בנוסף, בתיקה של המתלוננת היו כסף, פלאפון, ופריטים נוספים השייכים לה.

פגיעה מסדר גודל כזה לאדם קשיש, המחייבת אישפוז, ניתוח משמעותי, והליך שיקום, משפיעה על חיי היומיום שלו - פיזית ונפשית - וכופה עליו ועל סביבתו קשיים חדשים וטרדות מכבידות.

השוני במינים ופערי הגיל בין הנאשם למתלוננת, מוסיפים למעשה נופך של חומרה.

הנאשם ביצע את העבירה מתוך בצע כסף.

6. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם ובין העונש שיוטל; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה; אני קובע כי מתחם העונש ההולם לעבירת השוד בנסיבות מחמירות שביצע הנאשם, הוא בין 3 ל- 6 שנות מאסר בפועל.

7. אשר לעבירה של הפרת הוראה חוקית שעבר הנאשם, עבירת הפרת הוראה חוקית הינה עבירה מסוג עוון שלצידה נקבע עונש מרבי של שנתיים מאסר. הערכים החברתיים אשר נפגעו בביצועה הם הגנה על שלטון החוק, שמירה על הסדר הציבורי, כיבוד החוק ומערכת המשפט. בעניינו מידת הפגיעה בערכים אינה נמוכה עת הנאשם בחר להפר את האמון שניתן בו, במסגרתו ניתנה לו האפשרות להשתלב בקהילה טיפולית. בחינת מדיניות הענישה הנהוגה מעלה כי מתחם העונש ההולם בעבירה של הפרת חוקית נע בין מאסר מותנה ועד חודשי מאסר בודדים.

8. לנאשם עבר פלילי משמעותי, על פני שנים רבות, הכולל 20 הרשעות בעבירות מתחומים שונים - סמים, רכוש, אלימות, סדר ציבורי, ומרמה. והוא נשא מאסרים רבים, כולל אחד למשך 6 שנים.

9. למרות הראיות הברורות המפלילות אותו - כולל סרטונים ממצלמות, בהם הוא נראה סמוך לפני, בזמן, ומיד לאחר ביצוע השוד - הנאשם כפר בביצוע השוד לכל אורך הדרך, והציג במשפט הגנה סתמית, והדבר חייב ניהול המשפט עד תומו. רק לאחר מתן הכרעת הדין המרשיעה, בשלב הטיעונים לעונש, הודה הנאשם במעשה בו הורשע והביע עליו חרטה מילולית.

אמנם, כפירה באשמה וניהול משפט אינם נזקפים לחובת נאשם, אולם, בנסיבות כאלה אין מקום לאותה התחשבות הניתנת למי שנוטל אחריות על מעשיו ופועל לתיקון הנזקים שגרם.

10. זקנים וזקנות הם טרף קל למעשי שוד. קל ליטול מהם את רכושם בכח, קל להתגבר על התנגדותם לכך, וקל לברוח מהם מבלי להיתפס על ידם. נתונים אלה עלולים "לקרוא לגנבים" ועל כן יש צורך בהרתעת הרבים מפני



ביצוע עבירות אלה. הדעת נותנת כי הטלת עונשים חמורים על נאשמים שביצעו עבירה מסוימת, מועילה בהרתעת הרבים מפני ביצועה.

11. בגזירת עונשו של הנאשם אני מביא בחשבון גם את גילו - 51; את נסיבותיו האישיות והמשפחתיות - כעולה מהראיות וכנטען על ידי בא כחו; את מצבו הבריאותי; את הפגיעה הצפויה לו ממאסרו; ואת הסכמת ההגנה לוותר על חקירת המתלוננת והודאת הנאשם וחרטתו בשלב הטיעונים לעונש. וכן את עברו הפלילי של הנאשם.

12. בסופו של דבר על העונש להלום את חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם. שוד בכלל, הוא מעשה חמור. העונש הקבוע לו בחלופה בה הורשע הנאשם - 20 שנות מאסר - מדבר בעד עצמו; נסיבות המעשה כאן - זהות קרבן העבירה, הכח שהופעל, הפגיעה הגופנית החמורה שנגרמה, והסביבה והזמן של ביצוע השוד - חמורות אף הן; ומידת אשמו של הנאשם - שביצע את השוד בעצמו, לבדו, בקור רוח - רבה.

13. נוכח כל האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. 4.5 שנות מאסר בפועל, מיום מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת אלימות שהיא פשע.

ג. אני מחייב את הנאשם לשלם למתלוננת פיצוי בסך 20,000 ₪.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ב כסלו תשע"ט, 20 נובמבר 2018, בנוכחות הצדדים.